

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

Datum: 02 februari 2011
Plaats: nieuwe raadzaal
Tijd: 20.00 – 22.15 uur

Aanwezig: de heer D. Jager (voorzitter, VVD) tot 21.00 uur, de dames M. Dekker (PvdA), E. van Lente (PvdA), A. Postma (GroenLinks), H. Rademaker (SP), R), K. de Wrede (Partij voor de Dieren), de heren R. van der Schaaf (PvdA), M.D. Blom (VVD), J. Evenhuis (VVD), V.G.F. Möhlmann (GroenLinks), G.J.D. Offerman (Stadspartij), R.P. Prummel (Stadspartij), P.S. de Rook (D66), D.G. Heeringa (CDA), M. Verhoef (ChristenUnie), R. van der Belt (Student en Stad)

Namens de griffie: de heren W.T. Meijer (commissiegriffier) en L.A.M. van Aarden (griffier, vanaf 21.00 uur voorzitter)

Namens het college: de dames E. Pastoor (PvdA) en J.A. Visscher (SP) tot 21.45 uur, de heren T. Schroor (D66) vanaf 21.30 uur en F. de Vries (PvdA) tot 21.15 uur

Afwezig m.k.: de heren J. Bolhuis (Stadspartij) en A. Sijbolts (Stadspartij)

Verslag: de heer J. Bosma (Notuleerservice Nederland)

A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Opening en mededelingen

De voorzitter:

- Opent de vergadering om 20.00 uur en heet de aanwezigen hartelijk welkom.
- Wijst op de rondgelegde werkbegroting van O2G2.

Wethouder De Vries:

- Bespreekt in april in één keer de sportvisies Corpus den Hoorn, Essenberg en Hoogkerk.
- Meldt dat Bslim II in maart in plaats van februari besproken zal worden.
- Dekt 134.227 euro schade aan de sporthal Vinkhuizen uit de post onvoorzien uit MIOP 2010. Dit bedrag bleef over na de uitkering van de verzekering en de schadevergoeding van het ingenieursbureau.

Wethouder Pastoor:

- Is intensief in gesprek met het bestuur van O2G2.
- Heeft de toegezegde technische uitleg over de verantwoording van de bruidsschat O2G2 verpakt in een notitie, die na bespreking in het college volgende week vertrouwelijk naar de raad gaat.
- Meldt dat de eerste zitting in de rechtsgang van O2G2 – gepland op 19 januari 2011 – door het verzoek om tussenkomen van de gemeente als belanghebbende partij is opgeschort.
- Hoopt op een goede uitslag van de juridische procedure en de gesprekken en gaat daarom nog even niet in op de mogelijke consequenties.

A.2. Vaststelling agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

A.3. Langetermijnagenda en lijst moties en toezeggingen

Mw. Dekker (PvdA):

- Mist de popvisie en het procedurevoorstel nieuwe cultuurnota, die volgens de LTA vandaag behandeld zouden worden.

Wethouder Schroor:

- Antwoordt dat de LTA wat dat betreft niet klopt, beide stukken volgen in maart zoals schriftelijk aangegeven aan de commissievoorzitter.

Wethouder Visscher:

- Heeft gisteren de brief Handvest Diversiteit (LTA 14) vastgesteld. Het platform religie en levensbeschouwing gaat het met partners vormgeven.

- Is de wettelijk verplichte gezondheidsnota (LTA 27) aan het voorbereiden in afwachting van de richtlijnen van de staatssecretaris. Zal dan ook schriftelijk de definitieve vertraging melden.
- Meldt dat omwonenden van het pand van het Leger des Heils in de H.W. Mesdagstraat (toezegging nr. 2) de rechtszaak verloren hebben, het pand is er rechtsgeldig gevestigd.

Beide stukken worden conform deze wijzigingen vastgesteld.

A.4 Conformstukken

Niet van toepassing.

A.5 Rondvraag

Mw. Postma (GroenLinks):

- Wijst erop dat VNG bezig is met een alternatieve modelverordening onderwijshuisvesting die meer uitgaat van kwaliteitstandaarden in modules. Hoe denkt het college hierover en wordt de raad betrokken bij een eventuele beslissing?

Wethouder Pastoor:

- Laat het antwoord op deze vraag uitzoeken en komt hierop terug.

B. INHOUDELIJK DEEL

B.1 Strategisch beleidsplan Openbaar Onderwijs en gevolgen van de Wet goed onderwijs en goed bestuur – gesprek met College van Bestuur en Raad van Toezicht van de Openbaar Onderwijs Groep Groningen

Namens het College van Bestuur schuiven mevrouw Schreur (voorzitter) en de heer Dijkstra (rector Zernike) aan. Namens de Raad van Toezicht schuiven mevrouw Dolfing en de heren Kroes en Zwiers aan. Het informele gesprek verloopt niet in termijnen.

Mw. Schreur:

- Startte in de zomer met de voorbereidende gesprekken met directeuren, rectoren en de GMR'en in verschillende sessies.
- Het doel van het strategisch beleidsplan is een route voor vier jaar uit te stippelen op het gebied van onderwijs, kwaliteit, HRM, financiën, huisvesting en bedrijfsvoering.
- Was en is in de beginfase druk bezig het huis op orde te krijgen door verantwoordelijkheden en processen te stroomlijnen en voldoende middelen voor de toekomst te borgen.
- Noemt de belangrijkste prioriteit onderwijskwaliteit, de afgelopen jaren heeft de focus elders gelegen.
- De bestuursfilosofie luidt eenheid in verscheidenheid. Er is ruimte voor verschillende onderwijsvormen, maar de kwaliteitsstandaarden worden eenduidig om het optimale uit kinderen te halen. CITO-scores zijn daarbij leidend, ook de invoering van Esis helpt de ontwikkeling van kinderen beter te volgen.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Complimenteert het bestuur het eerste jaar al met een strategisch beleidsplan te komen.
- Vraagt hoe het maximale uit kinderen halen zich verhoudt tot het stellige landelijke voornemen terug te keren naar basiskennis op het gebied van taal en rekenen.

Mw. Schreur:

- Concludeert dat de opbrengsten volgens de inspectie onvoldoende zijn. Van de twintig basisscholen zitten er elf in de gevarenzone; twee van de vier speciale scholen zijn zwak; van de vijf middelbare scholen is er één zwak en één zeer zwak. Dat is zorgelijk.
- De differentiatie in Groningen is groot, zo is er een topsportschool en een culturele school. Het is ook goed andere dingen naast taal en rekenen te doen, maar dat moet niet doorschieten.

Dhr. Dijkstra:

- Vult aan dat rekenen in 2014 een examenvak zal worden en taal ook herkenbaar geëxamineerd zal worden. Het voortgezet onderwijs moet daar sterk op inzetten en het basisonderwijs moet het instapniveau zien te behalen. De vrijblijvendheid is voorbij.

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Is geschrokken van de toenemende verschillen en tegenvallers in resultaat, wat zou de gemeente kunnen bijdragen?

Mw. Schreur:

- Spreekt daar met de wethouder ook over. De gemeente kan met middelen faciliteren om resultaatgericht werken in te voeren, een methode om kwaliteit van begin af aan te bekijken en te volgen in de klas. Goede instructie en interactie door de leerkracht blijken de beste resultaten te leveren, daarom kunnen vaardigheden van leerkrachten gericht verbeterd worden. Helaas staat de financiële situatie niet toe hiervoor extra middelen uit te trekken.

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Waardeert de inzet op kwaliteit en differentiatie.
- Vraagt waarom het laatste van de zeven balkjes bij de meerjarenregelingen beweert dat invoering van de maatregelen op lange termijn ten koste kan gaan van de kwaliteit. Hangt de 11 miljoen euro 'overige lasten' samen met kwaliteit?
- Ziet O2G2 het als een probleem dat de stichting de gebouwen niet meekrijgt? De schoolomgeving is immers bepalend voor de manier en kwaliteit van lesgeven.

Dhr. Zwiers:

- Legt uit dat de Raad van Toezicht verantwoordelijk is voor de continuïteit in onderwijskwaliteit en financiële stabiliteit. Voor een overname is het gebruikelijk dat de cijfers gecontroleerd kunnen worden, dat was nu niet zo. Al snel bleek dat de gemeente de stichting in kwetsbare staat had overgedragen.
- Voor een kwaliteitsimpuls ontbreekt de financiële armslag. De raad kan die impuls bereiken door financiële middelen ter beschikking te stellen. Hetzelfde geldt voor achterstallig onderhoud aan huisvesting.

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Reageert dat de verzelfstandiging juist tot doel had het onderwijs zaken beter te laten regelen. Is het niet beter wanneer O2G2 zich buigt over de kwaliteit van het primaire proces en dat de raad andere zaken daaromheen faciliteert?

Mw. Schreur:

- Verwijst naar andere gemeenten die veel ondersteuning bieden aan de invoering van opbrengstgericht werken vanwege achterstanden in kwaliteit.
- Wil dat de directeuren en rectoren weer de focus hebben op onderwijs, opvang en zorg in de scholen en minder op andere zaken, waar de maatschappij in toenemende mate om vraagt, zoals overgewicht bijvoorbeeld. De druk op scholen is divers en hoog.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Steunt de terugkeer naar de basis van taal en rekenen.
- Vreest dat te grote nadruk op de momentopname CITO-toets geen goed beeld geeft en kan leiden tot speciaal trainen voor de CITO-toets.

Mw. Schreur:

- Beamt dat CITO geen doel op zich is, maar een van de instrumenten om kinderen in hun ontwikkeling te meten. In primair en voortgezet onderwijs zijn de referentieniveaus ingevoerd.

Dhr. Heeringa (CDA):

- Vindt welbevinden en het plezier in schoolgaan belangrijk, wordt dat getoetst?
- Leest veel ideeën en ambities, maar mist de prioriteit. Kwaliteit is een algemeen begrip, hoe gaat dat specifiek ingevuld worden? De begroting is wat mager.
- Is benieuwd of laag ziekteverzuim onder leerkrachten behaald kan worden wanneer minder verwijzingen naar speciaal onderwijs leiden tot meer drukke kinderen in de klas.

Mw. Schreur:

- Vindt dat het onderwijs recht heeft op ambities.
- Wil meer eenduidigheid in het toetsen van welbevinden, dat al wel gebeurt.

- Pleit ervoor zoveel mogelijk kinderen in hetzelfde gebouw les te geven. Zo loopt er een pilot waarbij leerlingen van speciaal onderwijs sommige lessen in een regulier schoolgebouw volgen. Deskundigheidsbevordering en interne extra begeleiding faciliteren leerkrachten kinderen uit het speciaal onderwijs in hun klas te begeleiden, maar zonder bijbehorende middelen uit het speciaal onderwijs is dat niet mogelijk.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Denkt dat ontschotting voor sommige leerlingen goed is, terwijl anderen juist meer behoefte hebben aan structuren in leerjaren. Wat zijn de consequenties voor personeel en huisvesting?
- Mist samenwerking met instellingen en organisaties, wat de kwaliteit bevordert. Het lijkt alsof O2G2 Brede School, voor- en naschoolse opvang naar zich toe wil trekken. Het expertisecentrum zou in dialoog met partners opgezet moeten worden.

Mw. Schreur:

- Noemt de breuk tussen primair en voortgezet onderwijs erg groot. Het is goed doorlopende leerlijnen te verbreden en in wijken vindt al uitwisseling plaats van leerkrachten en leerlingen.
- Op korte termijn zal de structuur van leerjaren niet verdwijnen, wel is er behoefte minder dan een jaar tijdsverlies door zitten blijven mogelijk te maken.
- Technasium is een goed idee van scholen zelf en schept aanbod waar behoefte aan is.
- O2G2 wil regisseur zijn over de Brede School en samenwerken met bijvoorbeeld doorlopende thema's in de school. Iedere partner moet doen waar hij goed in is om elkaar te versterken.
- Het expertisecentrum is erop gericht de schat aan deskundigheid uit speciaal onderwijs te behouden – nu passend onderwijs ter discussie staat – en om ondersteuning in reguliere klassen te kunnen gaan bieden.

Dhr. Van Aarden vervangt dhr. Jager om 21.00 uur als voorzitter wegens ziekte.

Dhr. De Rook (D66):

- Informeert naar concrete initiatieven programmatisch aan te sluiten bij mbo, hbo en universitair onderwijs.

Dhr. Dijkstra:

- Noemt een aantal voorbeelden. Het Reitdieptraject liet leerlingen uit het derde en vierde jaar vmbo al een dagdeel per week mbo volgen in verschillende sectoren om betere keuzes te kunnen maken. De terugkoppeling van resultaten vanuit mbo naar vmbo ontbreekt nog. Hanzé wisselt leerkrachten uit met de havo en op het vwo werkt de RUG samen met bijvoorbeeld vakoverstijgende profielwerkstukken en pre university college.
- Stelt dat de ontvangende school probleemhouder van aansluiting is. Komt er meer aandacht voor rekenen en taal in primair en voortgezet onderwijs, dan kan het hoger onderwijs zich meer richten op haar kernactiviteiten.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Is benieuwd naar het vervolg van Kennis om te Delen en ongedeeld vmbo.

Mw. Schreur:

- Onderschrijft op dit moment nog steeds het convenant. Evalueert wel de effecten en de in- en uitstroom in het Vmbo en hoopt voor de zomer consequenties in beeld te hebben. Heeft geen half miljoen euro beschikbaar om in de Kluiverboom te investeren.

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Vraagt of de wens als school regie te behouden botst met de huidige Vensterschool. Blijft O2G2 activiteiten als voor- en naschoolse opvang faciliteren in de eigen gebouwen?
- Informeert naar de consequenties van forse bezuinigingen op passend onderwijs.
- Hoe bereikt O2G2 naast voldoende verscheidenheid voldoende spreiding over de stad?

Mw. Schreur:

- Stelt dat samenwerking in de Vensterschool soms teveel een doel is in plaats van een middel. Uitgangspunt is de coördinatielast van directeuren te verminderen, zodat ze zich voornamelijk met onderwijs bezighouden.
- Noemt de bezuinigingen op passend onderwijs desastreus voor de ontwikkeling van kinderen. Groningen zet veel ambulante begeleiders in de provincie in, boventalligheid vormt hier straks een extra probleem.
- Vindt de spreiding van middelbare scholen goed. Teruglopende leerlingenaantallen en de slechte financiële situatie maken het onzeker of elke wijk straks nog een basisschool heeft. Elke school heeft moeite de begroting sluitend te krijgen, grote scholen kunnen de kleintjes niet meer allemaal openhouden.
- Wijst op het reguliere exploitatietekort van 4,5 ton en de frictiekosten van 2 miljoen euro. Tot nu toe is het nog gelukt niet over te gaan tot grotere klassen.
- Voor 1 augustus zal O2G2 de statuten wijzigen vanwege de Wet good governance, de raad beslist daarover.

Dhr. Van der Schaaf (PvdA):

- Constateert dat de statutenwijziging van 18 november 2009 na uitgebreide discussie tot stand kwam, een paar maanden vóór de Wet goed onderwijs en goed bestuur kwam. Vraagt de wethouder of dit beter afgestemd had kunnen worden om een tweede statutenwijziging te voorkomen.
- Vraagt of de statutenwijziging gevolgen heeft voor het sluiten van scholen en de benoeming van de Raad van Toezicht.

Wethouder Pastoor:

- Beantwoordt deze vragen schriftelijk.

B.2 Kadernota Integraal Jeugdbeleid 2011-2014 (raadsvoorstel 14 januari)

Mw. Postma (GroenLinks):

- Vindt het onbevredigend dat eerder gemaakte opmerkingen niet terug te vinden zijn.

Mw. Van Lente (PvdA):

- Ziet ook weinig verschil met de versie van november.
- Mist aandacht voor integraliteit en een verband met LEA, armoede- en veiligheidsbeleid. Diverse kadernota's zouden met elkaar verbonden moeten worden, een gemiste kans.
- Heeft geen evaluatie van het Vensterschoolconcept gezien, dat hoort voor besluitvorming.
- Vraagt of er nog ruimte is voor participatie van jeugd en ouders bij het opstellen van de nota.
- Pleit ervoor doelen goed te formuleren in de nota en de uitvoeringsprogramma's, zoals de Rekenkamercommissie bij het jongerenwerk ook adviseerde.

Dhr. De Rook (D66):

- Vindt de algemene richting goed, het is tijd tot concrete actie over te gaan.
- Stelt dat jeugdbeleid over de hele groep moet gaan en niet over 'probleemgevallen'. Ook talentontwikkeling aan de bovenkant verdient meer aandacht.
- Mist de invloed van internet op de leefwereld van jongeren. Het kan ook een middel zijn om jongeren te bereiken en te betrekken bij beleid.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Is positief over CJG als spil, ziet graag een rol voor het ondernemerstrefpunt bij werkloze jongeren.
- Pleit ervoor talent niet alleen te ontdekken, maar ook uit te dagen door bijvoorbeeld samenwerking tussen hoger en middelbaar onderwijs.

Dhr. Heeringa (CDA):

- Mist de rol van sportverenigingen bij het onderdeel sport en bewegen.

Mw. Rademaker (SP):

- Is juist blij met aandacht voor kinderen bij wie alles niet vanzelf gaat.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Vraagt hoe de nota samenhangt met de afnemende betekenis van informele netwerken.

- Pleit duurzaamheid breder in te steken dan via natuur- en duurzaamheidseducatie. De nieuwe generatie moet zijn gedrag drastisch wijzigen en bewust gemaakt worden van de negatieve gevolgen van massale voedselproductie.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Kan zich vinden in de nota en sluit zich aan bij de opmerking over integraliteit (PvdA).

Wethouder Pastoor:

- Denkt dat digitalisering de taalvaardigheid ten goede komt, maar niet volgens CITO-eisen.
- Wijst erop dat de financiële paragraaf is veranderd, daarin staan nu de integraliteit en de dwarsverbanden met andere beleidsterreinen aangegeven.
- Antwoordt dat in de uitvoeringsprogramma's zeker aandacht voor aangekaarte zaken zal zijn, zoals talentontwikkeling van het midden en de top.
- Zal kijken of ouderbetrokkenheid, het verband met LEA en armoedebeleid en de rol van sportverenigingen nadrukkelijker in de nota verwerkt kunnen worden.
- Heeft de uitkomsten van de jeugdpeiling betrokken bij de nota, die op pagina 16 aandacht besteedt aan ouderbetrokkenheid met een opmerking over stimulerende thuisomgeving. De pilot in Beijum komt in het uitvoeringsprogramma.
- Ziet een rol voor het CJG waar het gaat om verdwijnende informele netwerken.
- Besteedt via NDE en de vierde kinderwerktuin aandacht aan duurzaamheid. Waakt ervoor scholen die juist teruggaan naar basisvaardigheden te belasten met extra lespakketten.
- Zegt toe eerst de evaluatie – die net is gestart – van de Vensterschool met de raad te bespreken, om dan samen te kijken naar consequenties voor het concept. Een complicerende factor is de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs.

Het raadsvoorstel gaat als discussiestuk naar de raad van 16 februari 2011.

B.3 Advies Kunstraad over amateurkunst (collegebrief 14 januari)

Dhr. De Rook (D66):

- Dankt de Kunstraad voor de goede rapportage.
- Ziet het belang van samenwerking tussen professionals en amateurs over de hele cultuursector.
- Vraagt aandacht voor kleine initiatieven als het Viaduct en Kolder & Co.
- Deelt de opvatting van de Kunstraad te kijken naar de noodzakelijkheid van subsidies en de maatschappelijke doelen als talentontwikkeling en educatie.

Dhr. Van de Belt (Student en Stad):

- Dankt de Kunstraad en praat graag een keer over subsidiesystematiek in het algemeen.

Dhr. Heeringa (CDA):

- Is bezorgd dat kleine verenigingen wellicht verdwijnen wanneer zij bijvoorbeeld geen dirigent meer kunnen betalen.
- Ziet graag als doelstelling participatie en activering opgenomen.

Mw. De Wrede (Partij voor de Dieren):

- Sluit aan bij de bijdrage van het CDA. Ook kleine minder talentvolle clubs kunnen samen veel plezier beleven aan amateurkunst.

Dhr. Verhoef (ChristenUnie):

- Onderschrijft het advies in hoofdlijnen, zoals ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en meer eenheid naar buiten toe.
- Krijgt graag de consequenties van de nota voor de ruim honderd instellingen in beeld. Blijft het aanbod voldoende divers?

Dhr. Evenhuis (VVD):

- Sluit aan bij de laatste opmerking van de ChristenUnie.
- Noemt een eventuele fusie van CBK en muziekschool positief, maar het moet wel een eerlijke kans krijgen. De huidige verdamping van wachtlijsten stemt treurig.
- Ziet veel geld naar de Oosterpoort en de Stadsschouwburg gaan en vraagt aandacht voor de waardevolle kleine instellingen. Zijn verschuivingen in de portefeuille denkbaar?

Mw. Rademaker (SP):

- Roept op te waken voor de kleine verenigingen en groepjes.

- Stelt voor net als bij sport te werken met basis- en extra subsidie voor projecten en doelgroepen. Dat voorkomt wellicht dat hele groepen wegvallen.

Mw. Postma (GroenLinks):

- Onderschrijft het punt van de Kunstraad vanuit een inhoudelijke visie te kiezen voor samenwerking of fusie van CBK en de muziekschool. Hoe staat het met die gesprekken? Muziek betekent vaak langdurige individuele opleidingen, dat moet ook toegankelijk blijven voor lage inkomens.
- Vreest dat herziening van subsidies veel overhoop haalt voor een relatief kleine besparing, weegt dat op tegen de talentontwikkeling? Een helder beeld van voors en tegens ontbreekt.

Mw. Dekker (PvdA):

- Sluit grotendeels aan bij de bijdrage van GroenLinks.
- Had graag een integrale behandeling gehad van dit advies, het besluit over samenwerking of fusie van CBK en de muziekschool en het procedurevoorstel voor de nieuwe cultuurnota.

Wethouder Schroor:

- Spreekt intensief met de culturele sector vanuit een integrale benadering over de komende bezuinigingen.
- Concludeert uit het advies dat veel subsidies op de automatische piloot worden toegekend. Herziening van subsidieverstrekking betekent opnieuw beoordelen van de toegevoegde waarde én ruimte geven aan frisse nieuwe initiatieven, die nu geen kans krijgen.
- Zegt toe de consequenties van de keuzes scherp in beeld te zullen brengen. Wil het debat aangaan en begrijpt dat het onrust kan veroorzaken, maar die valt in het niet bij de bezuinigingen.
- Meldt dat CBK en de muziekschool in een eerste veelbelovende startnotitie zelf meerwaarde zien in intensieve samenwerking. De opgelegde bezuiniging lijkt goed op te vangen door efficiënte combinaties in te voeren. Het doel is doorgroeien met aanbod voor stad en regio.
- Kan zich voorstellen dit advies in maart te betrekken bij het debat over een eventuele fusie en over het procedurevoorstel van de nieuwe cultuurnota.
- Ziet een grote druk op de Kunstraad om straks over bezuinigingen te adviseren en op college en raad om te beslissen. Het staat de Kunstraad vrij grote verschuivingen in de portefeuille te adviseren.

C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1 Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Geen opmerkingen.

C.2 Vaststelling verslag 12 januari 2011

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur onder dankzegging.